

men Trolovelsen knytter sig jo ogsaa for en stor Deel til den Geistliges Person, da den Geistlige foretager den, og de samme Bannselsligheder, de samme Hindringer kunne meget let opstaae ved Trolovelsen som ved Ægteffab mellem Personer, som høre til forskjellige Troesfamsfund; begge Parters Præster ville ved Trolovelsen kunne gjøre, og ville rimeligvis gjøre de samme Fordringer, som ved Vielsen (Grundtvig: Nei!). Der vil i denne Henseende ikke være nogen Forskjel. Dernæst vil der efter al Sandsynlighed hos de Personer, der søle deres Samvittighed besværet ved den ene Maade, opstaae de samme Betænkeligheder ved den anden. (Flere Stemmer: Nei!). Ja, mine Herrer, det er meget vanskeligt at sige, hvad en Samvittighed kan søle sig besværet ved, og jeg troer, at vi skulle tage os vel iagt for saa afgjort at sige, om en Samvittighed ikke kunde søle sig besværet ved en Trolovelse, der foregik paa en halv kirkelig Maade, saaledes som her er foreslaaet. Lader os ikke saa afgjort sige nei til Noget, som angaaer Samvittigheden; thi, hvad der kan røre sig i Samvittighedens Rige, er det meget vanskeligt at søle nogen Dom om. Men, siger jeg, dersom der nu hos Noget opstod en saadan Betænkelighed, en saadan Samvittighedsbekymring med Hensyn til Trolovelsen, saa vilde de ingen Udvei have, saa kunde de ikke blive viede. (Grundtvig: Jo, Raadsfuen!) Den ærede Rigsdagsmand for Præstø Amtets 4de District har vist ikke sat sig rigtigt ind i dette Forslag. (Munterhed. — Grundtvig: Jo, han har!) Ja, den ærede Rigsdagsmand godtgjør virkelig ved sin Udtalelse, at han ikke har sat sig rigtigt ind i Forslaget. Dersom, siger jeg, altsaa ingen af Parternes Præster ville foretage Vielsen, eller de Bedkommendes Samvittighed af en eller anden Grund maatte søle sig besværet ved at lade den foretage af den anden Parts Præst, den lutheriske af den katolske eller den katolske af den lutheriske Brudgom eller Bruds Præst, saa er der ikke i den ærede Forslagsstillers Forslag aabnet nogen Udgang til at faae Vielsen forrettet. (Flere Stemmer: Hør! — Grundtvig: Jo, hos Dvervrigheden!). Den ærede Rigsdagsmand for Præstø Amtets 4de District (Grund-

tvig) siger: ja, saa gaaer man til Dvervrigheden, men det findes ikke i Ændringsforslaget, (Hør!), det findes i det Ændringsforslag, der er stillet af det ærede Medlem for Svendborg Amtets 6te District (S. A. Hansen); derefter er det, at de Bedkommende, naar de ikke kunne faae Trolovelse, kunne gaae til den borgerlige Dvervrighed; men, naar nu den ærede Forslagsstiller optager dette, forekommer det mig, at vi for de blandede Ægteffaber faae et altfor indviklet Maskineri. Hvorfor skulle vi, naar man giver dem Balget imellem at benytte den borgerlige eller den kirkelige Vielse, tillige give dem Udgang til denne halv kirkelige og halv borgerlige Act, som Trolovelsen er? Den havde vel sin fulde Betydning i den ærede Forslagsstillers System, da han udelod det borgerlige Ægteffab, men i det Dieblis, den ærede Forslagsstiller optager det borgerlige Ægteffab, bliver den aldeles overflødig.

Dette er de væsentligste Betragtninger, jeg har at gjøre gjældende med Hensyn til den ærede Forslagsstillers Forslag. Jeg gjentager, saaledes som han har fortolket det, ere vi saa godt som enige, men, saaledes som det vil blive fortolket, dersom det bliver Lov, ville, efter min Mening, de Bannselsligheder, jeg har fremhævet, gjøre sig gjældende, og jeg skal derfor fraraade Thinget at stemme for det.

Minister **Clausen**: Jeg erkjender med Paaskjønneelse, som vistnok ogsaa de Allerfeste her i Thinget, at der baade ved det Udkast, som er fremlagt af Udvalgets Fleertal, og ved det Forslag, der foreligger fra den ærede Rigsdagsmand for Ringkjøbing Amtets 3die District (Damgaard) er steet betydelige Fremstridt til en Ordning af de kirkelige Collisionss-forhold, som vil kunne føre til en nogenlunde Tilfredsstillelse af de forskjellige Interesser, der knytte sig til denne Sag. Naar Forskjelligheden af disse Interesser, som jeg heller ikke betvivler, vil blive holdt i Die af Fleertallet af Folkethingets Medlemmer, da er det mit Haab, at disse Bestræbelser ville føre til et forønstet Resultat. Jeg mener, paa den ene Side, det Ønske og den Fordring, at Grundlovens 84de Paragraph maa virkelig blive ført ind i Livet (Grundtvig: Hør!), saaledes, at det med Sandhed maa kunne siges, at i Danmark bli-